plechtigheden, welke, naar zijn oordeel, zoo weinig in deze ernstige tijden thuis hooren, en tusschen den chef van het hospitaal en generaal Rump wandelt hij de groote zaal in.

„Alle gewonden, ook de ergsten, wil ik zien," had hij gezegd, „men behoeft voor mij niets te verbergen." En zoo voerde men hem thans binnen in een reusachtig vertrek vol bedden ; op elk dezer bedden zag men te midden van wit linnen in bergen van zwachtels en pakken, menschelijke gezichten, doodsbleek, ivoorgeel, loodblauw, met oogen als van dooden, reeds uitgebluscht, of met een blik van waanzin om duldelooze pijn; met monden die wijdopen hingen als voor altijd onmachtig, of wel in afschuwelijke grijnzen vertrokken, stil als de dood, maar ook menigmaal gillend als een halfgeslacht dier, schreeuwend, vloekend, tierend, ijlend of ook wel de zotste verwenschingen krijschend.

De vorst werd door enkelen herkend en dan waren er die vol geestdrift hem aanzagen, met een blik van diepe vreugd hem dankten als hij hun de hand drukte. Doch anderen keken hem zeer zonderling aan, als zij vernamen wie hij was. De uitdrukking van hun oogen leek niet op vreugd, niet op droefheid, niet op liefde en niet op haat, maar het meest had deze, zou men zeggen, van een zacht ernstig en tevens diep verwijt. En dit trof den monarch uitermate ; bewondering en toewijding had hij reeds zooveel ondervonden, daarvoor was hij vrijwel afgestompt eigenlijk, al aanvaardde hij ze met een zekere vage erkentelijkheid, maar die verwijtende oogen plaagden hem, te meer daar hij zulk een verwijt toch niet verdiende. —Neen, niet verdiende. En toch ? Als hij eens op sommige tijden zijn eigen inzichten kloek gevolgd had, zich niet aan het oordeel van zijn ministers, generaals,. diplomaten had gestoord. Wie weet ? Ach wat, zoo eenvoudig was dat alles niet geweest, hij zou trouwens niet eens weten voor hoever hijzelf, voor hoever andere invloeden deel aan den loop der gebeurtenissen hadden gehad.

Met dat al was het een afschuwelijke aanblik, die kreunende, vloekende en weenende troep van verminkte kerels. Hij had er iets voor overgehad als ze allen gezond waren geweest. Temidden van al dit lijden gevoelde hij eigenlijk eerst recht het schrikkelijke van den oorlog. Ontdaan bij den aanblik van zooveel ellende gaat hij langs de bedden en nauw merkbaar zich bij elken man buigend, plonst hij snel zijn blikken in diens vreeselijk gelaat, en telkenmale ontroert het hem meer. Tot een gruwelijk gejank als van een stervenden hond ineens niet ver van hem opklinkt. Hij stapte naar de plaats, vanwaar het geluid gekomen was, en vindt op een bed een man met een gruwelijk verwrongen gelaat ; wilde waanzin sprak daaruit.

„Wat heeft deze ?" vroeg hij de hoofdverpleegster.

„Allebei de beenen zijn hem bovenaan afgescheurd," fluisterde zij.

De monarch had een korte rilling, toen hij, nu wètend, wat dit witte linnenpak verborg, naar 's mans gelaat opnieuw keek. Ontroerd boog hij zich voorover, en zacht en welmeenend zei hij :

„Kan ik iets voor je doen, vriend ?"

De woeste blik van den gewonde hechtte zich aan het gelaat van den vorst, flitssnel. „Schiet me een kogel door mijn hart," beet hij hem toe.

De vorst deed onthutst een schrede achteruit.

„Toe dan, toe dan," kreet de stervende.

„Moed maar, mijn vriend, moed," zei de monarch met ontroerde stem, en wendde zich af.

Na nog een vluchtigen blik hier en daar verliet hij het hospitaal, en steeg, door Rump gevolgd, in zijn auto, die onmiddellijk toeterend heenvlood, paleiswaarts. Met gesloten oogen zat de vorst en dacht aan al den gruwel dien hij dezen middag had aanschouwd, hij voelde zich onpasselijk, zijn hoofd was licht en beefde zacht op zijn nek, kil zweet stond hem op het voorhoofd, en zijn handen, die met den bloedrooden dragon van zijn sabel speelden, waren klam en onvast.

Rump zag de ontroering van zijn vorst, en wist niets te zeggen. Maar toen deze bij het uitstappen struikelde, en bijna op het trottoir viel, duwde hij hem zijn krachtigen arm onder den oksel, en leidde hem zoo de hal door, de trappen op naar zijn vertrekken. Onmiddellijk ging hij daarna om den lijfarts telefoneeren.

Terwijl Sund zijn meester weder bij het uitkleeden behulpzaam is, — juist heeft hij zijn enge atilla losgeknoopt, en de vorst ademt weer vrijer op, — wordt er luide op de deur geklopt. Het is een lakei, die haastiger dan in deze omgeving gebruikelijk is, binnentreedt, en zegt, dat er zoo juist een motorrijder is aangekomen, die den vorst moet spreken.

„Laat hem onverwijld binnen," beveelt deze.

Na eenige seconden staat de man vóór hem, overhandigt een gevouwen papier.

De monarch leest, en herhaalt met iets sufs, iets afwezigs in zijn spreektoon als een slaapwandelaar : „Het Noorderleger totaal verslagen. Het wijkt over de heele linie...."

De lijfarts treedt binnen, buigt en verzoekt den vorst op stelligen toon, te gaan zitten. Hij luistert niet. Rump, die met den dokter meegekomen is, heeft nu een blik van verstandhouding met dezen. Samen treden zij op den monarch toe, en overreden hem om te gaan zitten.

De vorst heeft het schrikkelijk bericht stijf in de bevende hand geklemd. „Het geheele Noorderleger" mompelt hij somber, en bliksemsnel flitst dan door zijn hersens wat hij dien middag heeft aanschouwd, — een poel van gruwelijkheid, een hel van lijden, — en hoe dat wellicht nog geen duizendste is van wat het leger, dat nu in aftocht is, wedervoer.

Rump en de dokter voeren hem naar zijn slaapvertrek.

„Elke emotie moet zijne majesteit gespaard worden," zegt hij tot Rump, wanneer hij vertrekt, „dan zal hij over eenige dagen weer de oude zijn."

En zoo geschiedde. Men spaarde den lijder alle emoties. De rust werkte zegenrijk, hij had tijd om zich rekenschap van zijn zwakte te geven en zich te herstellen, en na eenige dagen was hij werkelijk weer de oude. Mèer dan de oude was hij, want de emoties en dergelijke ongemakken, die men hem niet altijd besparen kon, vooral tijdens den oorlog, vonden hem allengs meer en meer gehard. Wel had hij een doodenkelen keer, als in den aanvang van dit verhaal, nog wel eens lichte hoofdpijn of voelde hij zich wat onpasselijk, maar dat was alles. Verder genoot hij van een voortreffelijke gezondheid, en gezondheid is de grootste schat, zeggen de menschen maar zeer terecht.

DE FORD-EXPEDITIE IN NEDERLAND.

De receptie in het hotel „De Wittebrug" te 's-Gravenhage, gehouden door de Ford-vredesexpeditie. De op onzen groep met cijfers aangegeven personen zijn: 1. Reverend Jenkin Lloyd (voorz. v. h. adm. best.) 2. Mrs. Joseph Fels (lid v. h. adm. best.) 3. Louis P. Lochner (secr. v. d. Ford-expeditie). 4. Mrs. Lola Maverich Lloyd (lid v. h. adm. best.). 5. Frau Dr. Rosika Schwimmer (adviseerend lid. v. d. expeditie). 6. Frederich H. Holt (lid v. h. adm. best.) 7. Benjamin W. Huebsch (lid v. h. adm. best.). 8. Judge Ben B. Lindsey. 9. Ellis O. Jones. 10 Alfred W. Kliefoth. *(foto „Rembrandt".)*

DE INDUSTRIEELE CLUB.

Er was Zaterdagmiddag op den Dam — beter : den Vijgendam — nog meer vertier dan gewoonlijk. En de overvloedige, paradeerende kuieraars gluurden nieuwsgierig naar een gebouw, dat fonkelnieuw en parmantig zijn breede gevelborst en fiere toren-muts den volke toonde, en aan welks voeten auto's en bakjes, door vele kijkers omstuwd, feestelijk zich ophielden.

Dat fonkelnieuwe, fraaie huis, dat met zijn genoeglijke winkelgalerij, zijn monumentalen ingang en sierlijken gevel, eerst sedert kort onthuld werd, is het gebouw der Industrieele Club, en het was op dien Zaterdag, dat het Clubgebouw door minister Posthuma geopend werd. De beteekenis van dit feit zal een ieder begrijpen, wanneer wij het doel dezer club, zooals het in zijne Statuten vermeld is, hier even afschrijven :

„De Vereeniging heeft ten doel, in Nederland de belangen te bevorderen van ondernemingen op het gebied van nijverheid en verkeer; zij tracht dit doel te bereiken langs wettigen weg en wel door: 1o. het tot stand brengen en onderhouden van aanraking tusschen de leden onderling en van hen met derden, *in daartoe te Amsterdam door de vereeniging ingerichte lokalen ;* — . . . enzoovoorts.

De cursiveering is van ons. Want op dit feit moet vooral de klemtoon vallen. Immers reeds lang voelden de nijverheidsmannen het gemis van een lokaal, of liever van een groep lokalen, een vereenigingspunt, waar zij ieder hunne belangen, m. a. w. die van de Nederlandsche industrie, bespreken konden, rustiger en vooral in gemakkelijker omgeving dan op hunne kantoren; en zakelijker, meer in eigen omgeving dan in die van café's, restaurants of sociëteitslokalen. Hier zullen, meer dan waar ook elders, de mannen van nijverheid en verkeer elkaar kunnen ontmoeten, en in den gezelligen omgang zullen in het gesprek denkbeelden ontwikkeld worden, waarvan de realiseering tot belangrijke gebeurtenissen op het gebied van industrie en handel, scheepvaart en verkeer, in één woord: van welvaart zal kunnen leiden. Zóó kan de stichting dezer club als een feit van mogelijk ver-dragende beteekenis worden aangemerkt.

Het bestuur der club, bestaande uit de heeren E. G. Verkade, B. Nierstrasz, E. J. H. Jonker, E. S. Kerkhoven, H. L. Geveke, D. Goedkoop Dzn., C. G. Vatfier Kraane, Harry ter Kuile, Jos. van Raalte, W. A. Scholten, H. Smulders en C. F. Stork, — allen vooraanstaande industrieelen, — had ons uitgenoodigd, voor in den middag het gebouw te bezichtigen, voor zoover als het door de club in gebruik genomen is, d. w. z. de geheele eerste verdieping, en gedeelten van de tweede en derde.

En we konden na onzen tocht met een der bestuursleden door het gebouw, met de hand op het hart verklaren, dat het in één woord respectabel was. De bouwmeester van het huis, Foeke Kuipers, is het, die ook de lokalen der club ontwierp, en naar wiens plannen de betimmering, stoffeering en meubileering zijn uitgevoerd.

De vertrekken, die wij het eerst bezoeken, zijn de bestuurskamer en de leeszaal. De bestuurskamer is eenvoudig, maar de leeszaal heeft een opvallend fraaie betimmering van mahoniehout met inlegsel van wortelnoten en omlijstingen van eikenhout. De wanden zijn met rijk velours bespannen, en gebrandkleurde vensterruiten laten vroolijk-vervig daglicht binnen.

Aan de leeszaal grenst de dameskamer, een prettig vertrek met lichtgele betimmering en damasten wandbekleeding. In dit vertrek vinden de dames der leden, welke in conferentie zijn, een genoeglijk conversatie-, lees- of schrijf-plekje.

Daarna komt de groote clubzaal, een monumentaal vertrek, dat met zijn prachtige betimmering, gebeeldhouwden schouw, keurige tapijten en luchters en ampele gastvrije clubstoelen als een zeer genoeglijk oord, een kleine wereld van gezelligheid geroemd moet worden. Daarna betreden we de kleine conversatiezaal, ook al weer genoeglijk van indeeling en meubileering, en ten slotte flaneeren wij de eetzaal binnen, een met licht eikenhout fleurig betimmerd vertrek.

Nadat wij daar gezellig getafeld hadden, neusden wij nog eens op de bovenverdiepingen rond, vonden daar een kranige vergaderzaal, die ruim 250 personen bevatten kan, en er dien middag nog heel wat meer bevatte. Op de derde verdieping zijn een mooie, welingerichte biljartkamer, verscheidene rust-, bad- en conferentiekamers, en alles wat men maar eenigszins verder zoeken of wenschen zou, in zoo'n clubgebouw.

Wij mogen vooral niet vergeten te vermelden, dat bijna alles, wat er in het geheele gebouw voorhanden is — betimmeringen, meubels, luchters, tapijten, tafelgoed, zilver, glaswerk, in één woord: de heele inboedel — uit Nederlandsche nijverheidsbronnen is geweld; iets wat wij het bestuur als een daad van groote verdienste aanrekenen. Wij eindigen met onze hartelijke wenschen voor een schoone toekomst dezer waarlijk grootsche instelling, eenig in Holland. Moge zij Holland ten heil zijn.

WALKER.

Het gebouw van de Industrieele Club op den Vijgendam *(V.F.B.)*

Een der prachtig ingerichte zalen van de Industrieele Club. *(V.F.B.)*

NEDERL. ROTOGRAVURE-MAATSCHAPPIJ, LEIDEN.